

DAV PUBLIC SCHOOLS, ODISHA ZONE			
PERIODIC ASSESSMENT-II (2023-24)		CLASS: X	SUBJECT: SANSKRIT
MARKING SCHEME – SET 1			
TIME ALLOWED: 3 HOURS		MAX. MARKS: 80	
Q. NO.	VALUE POINTS	MARKS ALLOTTED	PAGE NO. OF TEXT BOOK
1.	<p>I. एकपदेन उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)</p> <p>(i) रामायणम् (ii) वाल्मीकिः (iii) चतुर्विंशतिसहस्र-श्लोकाः</p> <p>II. पूर्णवाक्येन उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)</p> <p>(i) रामायणे मर्यादा पुरुषोत्तमस्य रामचन्द्रस्य जीवनस्य वृत्तान्तं वर्तते । (ii) रामायणं 'चतुर्विंशति-साहस्री संहिता' इति नाम्ना प्रसिद्धम् अस्ति । (iii) अयं ग्रन्थः अनुष्टुप् छन्दसि निबद्धम् अस्ति ।</p> <p>III. रामायणम् / आदिकाव्यं रामायणम् अथवा अन्यत् किमपि</p> <p>IV. यथानिर्देशम् उत्तरत - (केवलं प्रश्नत्रयम्)</p> <p>(i) (c) मन्यन्ते (ii) (b) सरला (iii) (b) ग्रन्थः (iv) (a) वाल्मीकिः</p>	10	NA
2	(i) दिल्लीतः, (ii) सुदीप्त (iii) नमोनमः, (iv) आयोजितः, (v) अभवत् , (vi) प्रतियोगितायां (vii) मम (viii) वदामि (ix) भवतः (x) देवदत्तः	5	NA
3	छात्राः चित्रानुरूपं स्वेच्छया पञ्चवाक्यानि लेखिष्यन्ति। अथवा छात्राः विषयानुरूपं स्वेच्छया पञ्चवाक्यानि लेखिष्यन्ति।	5	NA
4	(1) पुत्रः (2) परिश्रमं (3) प्रवेशं (4) छात्रावासे (5) विचित्रा (6) अस्वस्थः (7) व्याकुलः (8) पुत्रसमीपं (9) प्राचलत् (10) अतुलनीयम् अथवा (i) त्वम् एतावत् ध्यानेन किं पठसि ? (ii) एतेषु श्लोकेषु श्रीकृष्णस्य ज्ञानवर्धकाः उपदेशाः सन्ति । (iii) अस्य लेखकः महर्षिः वेदव्यासः अस्ति । (iv) एतौ प्रसिद्धौ ग्रन्थौ रामायणं महाभारतं च स्तः । (v) अहं पठामि अतः जानामि ।	5	NA
5.	(i) अपूर्वः कः + अपि कोशोऽयं विद्यते । (ii) पद + छेदः तु सुस्वरः । (iii) शक्रः तत्र + एव अन्तर्हितः अभवत्। (iv) रमणीया हि सृष्टिः + एषा जगत्पतेः । (v) इति + उक्त्वा स राजा.....।	4	NA

6.	(i) ग) त्यागेन समं (ii) घ) दानाय शाला (iii) ग) पिकः च काकः च (iv) ख) यूथं पाति इति (v) क) न मेध्यम्	4	NA
7	(i) ख) रमणीयता (ii) क) भग + मतुप् (iii) ग) संस्कृत + टाप् (iv) ग) हार्दिकं (v) घ) नट + डीप्	4	NA
8	(i) गच्छसि (ii) मया (iii) लिख्यते (iv) अहम्	3	NA
9	(i) सपादसप्तवादाने, (ii) सार्धैकवादाने, (iii) पादोनषड्वादाने, (iv) नववादाने	3	NA
10	(i) यत्, (ii) वृथा, (iii) कुत्र, (iv) पुरा, (v) उच्चैः	4	NA
11	i) क) सिंहाः ii) ख) कूर्दन्ति iii) क) भविष्यति iv) ग) मित्राणि	3	NA
12	I. एकपदेन उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्) (क) बोधिसत्त्वः (ख) नगरस्य (ग) अर्थिनां II. पूर्णवाक्येन उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्) (क) बोधिसत्त्वः वृद्धोपसेवी, विनयशीलः, शास्त्रपारङ्गतः च आसीत्। (ख) अर्थिनां समूहः अन्न-पान-वसन-रजत-सुवर्णादिकानि अभीष्टानि वस्तूनि प्राप्य सन्तुष्टः अभवत्। (ग) सः प्रजाः पुत्रवत् पालयति स्म। III. यथानिर्देशम् उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्) (क) धन-धान्यसमृद्धाः (ख) जनाः (ग) आकर्ण्य	5	16

13	<p>I. एकपदेन उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)</p> <p>(i) अपूर्वः</p> <p>(ii) व्ययतो</p> <p>(iii) क्षयम्</p> <p>II. पूर्णवाक्येन उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)</p> <p>(i) सरस्वत्याः कोशः अपूर्वः अस्ति ।</p> <p>(ii) सरस्वत्याः कोशः सञ्चयात् क्षयमायाति।</p> <p>(iii) सरस्वत्याः कोशः व्ययतो वृद्धिम् आयाति।</p> <p>III. यथानिर्देशम् उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)</p> <p>(i) क्षयम्</p> <p>(ii) भारति</p> <p>(iii) विद्यते</p>	5	3
14	<p>I. एकपदेन उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)</p> <p>(क) कृष्णः</p> <p>(ख) नगरेषु</p> <p>(ग) काकः</p> <p>II. पूर्णवाक्येन उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)</p> <p>(क) काकः 'का-का' ध्वनिना सुप्तान् जनान् प्रभाते प्रबोधयति।</p> <p>(ख) काकः सर्वत्र सुलभः वर्तते।</p> <p>(ग) राजहंसः वदति - भोः भोः वाचाल! स्वीयैः कटुभिः क्वणितैः जगजागरणात् अन्यत् तु किमपि न करोषि।</p> <p>III. यथानिर्देशम् उत्तरत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)</p> <p>(क) सुलभः</p> <p>(ख) करोति</p> <p>(ग) कटुभिः</p>	5	27

15	<p>प्रश्ननिर्माणम् -</p> <p>क) केन</p> <p>ख) केभ्यः</p> <p>ग) कीदृशी</p> <p>घ) कस्याः</p> <p>ङ) किम्</p> <p>च) कस्य</p>	5	PRESCRIBED SYLLABUS
16	<p>(1)विद्यासमं, (2) तपः,(3) नास्ति,(4) सुखम्</p> <p>अथवा</p> <p>(1) मनः, (2) बहुकष्टेन,(3) अभ्यासम्,(4) शक्नुमः</p>	2	PRESCRIBED SYLLABUS
17	<p>(क) ii) शरीरम्</p> <p>(ख) iii) गच्छसि</p> <p>(ग) ii) मन्त्रिणः</p> <p>(घ) iv) असत्यम्</p> <p>(ङ) i) प्रेरितः</p>	4	PRESCRIBED SYLLABUS
18	<p>(1) शिवीनां (2) आसीत् (3) अन्येभ्यः (4) दानशीलतां (5) नेत्रम् (6) शक्रः</p> <p>(7) शैलानां (8) सुखम्</p>	4	PRESCRIBED SYLLABUS

SET- 2

Q. NO.	VALUE POINTS	MARKS ALLOTTED	PAGE NO. OF TEXT BOOK
2	(i) परीक्षाभवनम् (ii) नमोनमः (iii) कुशलं (iv) विद्यालये (v) अक्टूबर (vi) उत्साहेन (vii) मुख्यमन्त्री (viii) सांस्कृतिककार्यक्रमं (ix) छात्रेभ्यः (x) हिमांशुः	5	NA
3	छात्राः चित्रानुरूपं स्वेच्छया पञ्चवाक्यानि लेखिष्यन्ति। अथवा छात्राः विषयानुरूपं स्वेच्छया पञ्चवाक्यानि लेखिष्यन्ति।	5	NA